

ע"פ 47572/01/18 - מדינת ישראל נגד יוסף פרנקל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 47572-01-18

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופטת שירלי רנר
כב' השופטת חגית מאק-קלמנוביץ

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
יוסף פרנקל
ע"י ב"כ עו"ד איתמר בן גביר

המערערת

נגד
המשיב

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט שמואל הרבסט) מיום 7.12.17
בת"פ 37248-06-16.

כללי

1. המשיב הורשע על יסוד הודאתו בהתפרעות ותקיפת שוטר בנסיבות מחמירות. בגזר דינו ביטל בית משפט קמא את הרשעתו והטיל עליו 250 שעות של"צ, צו מבחן למשך שנה והתחייבות עצמית בסך 2,000 ₪. הערעור מופנה כנגד אי הרשעת המשיב וכנגד קולת העונש.

2. ואלה המעשים: ביום 14.6.16 הגיעו כוחות ביטחון לחוות גל שבקרית ארבע לצורך הריסת מבנה בלתי חוקי. השוטרים ביצעו במקום חסימה אנושית על מנת להרחיק את המתקהלים מלהפריע להריסת המבנה. המשיב ומתקהלים נוספים רצו לעבר שוטר שהיה חלק מהמחסום ודחפו אותו במטרה לפרוץ את החסימה. כתוצאה מהדחיפה, נפל השוטר לקרקע ונחבל.

טענות הצדדים

עמוד 1

3. המערערת עותרת להרשעת המשיב ולהחמרת עונשו כך שיוטל עליו עונש מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות. המערערת טוענת כי גזר דינו של בית משפט קמא אינו עולה בקנה אחד עם עקרונות היסוד שנקבעו בפסיקה בסוגיית הימנעות מהרשעה ועם תיקון 113 לחוק העונשין. לעמדתה, עניינו של המשיב אינו שונה מעניינם של נאשמים אחרים שהורשעו בעבירות זהות. מהות העבירה ונסיבות ביצועה, תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, אינן מאפשרות לוותר על הרשעת המשיב מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים הנוגעים לאינטרס הציבורי. כמו כן, המשיב לא הוכיח כי הרשעתו תגרום לו לנזק קונקרטי או פגיעה חמורה בשיקומו. באשר לעונש ההולם, המערערת טוענת כי עבודות לתועלת הציבור הינן עונש שאינו הולם את העבירות, את חומרתן, ואת חשיבות ההגנה על האינטרס המוגן שבבסיסן, שנועד לאפשר לנציגי שלטון החוק לבצע את תפקידם הציבורי, ואינו משקף כראוי את החשיבות שבהרתעת המשיב ואחרים כמותו. מדובר בענישה מקלה שאינה מעבירה את המסר ההרתעתי הנדרש, אינה משקפת את מידת סלידתו של הציבור מהמעשה ומעבירה מסר שגוי של סלחנות. המערערת טוענת כי בגזירת העונש לא ניתן גם משקל ראוי לנסיבותיו של מבצע העבירה. עברו של המשיב כולל ביצוע עבירות של כניסה לשטח סגור, השתתפות בהתפרעות והפרעה לשוטר, במהלך השנים 2011-2016. עוד נטען כי ניתן משקל רב מדי לתסקיר שירות המבחן, ממנו עולה כי המשיב נמצא אך בתחילתו של תהליך, בו נרתם מחדש לטיפול. המערערת טוענת גם כי יש לייחס חומרה נוספת לעבירות שביצע המשיב, נוכח ביצוען השכיח שהפכן למעין "מכת מדינה" שיש לעקרה מן השורש, ולהשית בגינה ענישה מחמירה. לפיכך, סבורה המאשימה כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר, שיכול ויבוצעו בעבודות שירות, ועד ל - 18 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ המשיב הפנה לעובדות המוסכמות לפיהן מעשי המשיב התמצו בדחיפה שגרמה לנפילת השוטר שנחבל. אמנם, אלו נסיבות שאין להקל בהן, אך עדיין מדובר בעבירת תקיפה. וכן, ובעיקר, התסקירים שניתנו בעניינו של המשיב היו חיוביים, למעט תסקיר אחד בו מצוין כי המשיב ניתק קשר עם שירות המבחן, אולם זאת עקב נישואיו באותם ימים והמדינה התעלמה מיתר התסקירים. המדינה, כך נטען, התעלמה מנסיבותיו האישיות של המשיב, מגילו הצעיר והפנתה להחלטות שאינן דומות לעניינו של המשיב. מנגד, באה הפניה מצד הסנגור להחלטות שעסקו באירועים חמורים יותר שהסתיימו ללא הרשעה. הוסף כי חלפו מספר שנים מאז האירוע, המשיב נישא בינתיים וחל שינוי משמעותי בחייו.

מכל אלה, כך נטען, יש לדחות הערעור, ובוודאי שאין מקום לטענה באשר למתחמי ענישה כפי שטענה להם המדינה, כאשר מדובר בעבירה קלה יחסית. גם בעניין זה באה הפניה להחלטות אשר, לצד ההרשעה, לא באה התערבות בשאלת העונש.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער עולה כי הינו בן 22 שנים, נשוי ומתגורר בקרית ארבע. המשיב נטל אחריות למעשיו והביע חרטה ואמפתיה כלפי הנפגעים. במהלך הטיפול בו חלה נסיגה בהתנהלותו, הוא התנתק משירות המבחן, אך במהלך דחייה בת כארבעה חודשים, חידש המשיב את הקשר ושירות המבחן התרשם כי הוא לוקח אחריות רבה יותר והביע מחויבות גבוהה יותר לניהול אורח חיים נורמטיבי. המשיב מתעתד להתמקצע בתחום החינוך והשתלב בלימודים במסגרת של כולל. הומלץ לבטל את הרשעתו ולהטיל עליו צו מבחן למשך שנה, צו שירות לתועלת הציבור והתחייבות עצמית.

דין

5. הכלל הוא כי משהוכחה אשמת נאשם בביצוע עבירה, יש להרשיעו. יחד עם זאת, ניתן להימנע מהרשעה או לבטלה במקרים חריגים, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה. ביסוד ההחלטה שלא להרשיע נאשם עומדים בעיקרם שיקולים שעניינם בשיקום הנאשם וכשמדובר בסוג עבירה שמאפשר לוותר על הרשעה בלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים (ר': ע"פ 3301/06 **יעקב ביטי נ' מדינת ישראל** (2006); ע"פ 2083/96 **כתב נגד מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337, (1997)).

6. המשיב ביצע עבירה של התפרעות ועבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות במסגרת של התפרעות רבת משתתפים, שהתקלה במקום במטרה להפריע לכוחות הביטחון לבצע את משימתם להרוס מבנה שנבנה ללא היתר, וכללה פעולות רבות על מנת להשיג מטרה זו, ובכלל זה חסימת צירי גישה למקום, שכביה של מתפרעים מתחת לגלגלי הטרקטורים ויידוי אבנים לעבר הטרקטור ונהגו. מעשיו של המשיב היו נדבך תומך במטרה זו וכללו התנהגות אלימה וביריונית שגרמה לחבלה לשוטר. תקיפת שוטר במהלך מילוי תפקידו טומנת בחובה פגיעה כפולה בערך השמירה על שלמות גופו של אדם וכבודו ובערך השמירה על שלטון החוק והסדר הציבורי, ובאינטרס לאפשר לאוכפי החוק לבצע את תפקידם הקשה ללא מורא. במקרה דנן, סוג העבירה, ונסיבות ביצועה אינם מאפשרים לוותר על הרשעה מבלי לפגוע באופן בלתי מידתי בשיקולי הענישה האחרים. באשר לשאלת מידת פגיעתה של הרשעה בשיקומו של המשיב ובעתידו, אין די בטענה לפגיעה אפשרית עתידית. המשיב מתעתד להתמקצע בתחום החינוך ולשם כך לומד בכולל. לא הוכח כי הרשעתו בדן תסב לו פגיעה ממשית וספציפית באופן הגובר על האינטרס הציבורי שבהרשעה בעבירות דנן ועל אינטרס ההרתעה האישי, שמשקלו מתעצם בעניינו של המשיב. במשך ארבע שנים ועד לשנת 2016, השנה בה בוצעו העבירות בתיק דנן, ביצע המשיב באופן חוזר ונשנה עבירות כנגד כוחות הביטחון האמונים על אכיפת החוק. המשיב עמד לדין שלוש פעמים בגין עבירות של כניסה לשטח סגור, כניסה לא מוסמכת למקום צבאי, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו והתפרעות. שירות המבחן דיווח כי באותם פעמים הוא קיבל אחריות, שיתף פעולה והפנים את חומרת מעשיו, וכי הליכים אלה הסתיימו ללא הרשעה, והוטלו עליו של"צ, קנס והתחייבות עצמית. ביצוע העבירות בתיק דנן מלמד כי לא היה בכל אלה כדי להרתיע את המשיב מלבצע עבירות נוספות מסוג זה זמן קצר לאחר מכן. גם במקרה דנן וכפי שעולה מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו, המשיב קיבל אחריות על מעשיו, הביע חרטה והפנמה לחומרת המעשים, ובארבעת החודשים שקדמו לעריכת התסקיר שב המשיב לשתף פעולה לאחר שניתק קשר עם שירות המבחן. אמנם, המשיב נישא והפך לאב במהלך הזמן שחלף מעת ביצוע המעשים, ושירות המבחן העריך כי הוא כיום הוא לוקח אחריות רבה יותר לחייו מאשר בעבר, והחל, כאמור, ללמוד בכולל, אך אין בתוכן התסקיר כדי ללמד על הליך שיקום טיפולי משמעותי שעבר המשיב והמצדיק הימנעות מהרשעתו במקרה דנן. לפיכך, במקרה שלפנינו, נסיבותיו האישיות של המשיב וההשלכה האפשרית הכללית של הרשעתו על עתידו נסוגות מפאת עוצמתם של האינטרס הציבורי שבגינן המעשים, אינטרס ההרתעה מפני הישנותם ועקרון ההלימה בענישה והאחידות בענישה לעומת נאשמים אחרים בעבירות נפוצות אלה.

לפיכך, המשיב מורשע בעבירות אותן נקבע כי עבר.

יתר חלקי גזר הדין ישארו על כנם.

ניתן היום, ב' שבט תשע"ט, 08 ינואר 2019, במעמד ב"כ המערערת, המשיב ובא כוחו.

רפי כרמל, שופט
אב"ד

שירלי רנר, שופטת

חגית מאק-קלמנוביץ